

I.UVOD

Roditeljstvo se odnosi na niz procesa koji se sastoje od zadataka, uloga, pravila, komunikacija i međuljudskih odnosa koje odrasli ostvaruju u kontaktu sa svojim djetetom. Od roditelja se očekuje hrabrenje i vođenje kroz razvoj u svoj njegovoj složenosti- kognitivni, fizički, socijalni, emocionalni, moralni, seksualno, duhovni, kulturni i obrazovni. Cilj odgoja je pripremiti dijete da postane član društvene zajednice. Osim povijesnih promjena suvremena obitelj doživljava promjene i u svom vremenu. Moguće je razlikovati nekoliko nekonvencionalnih tipova "organizacije života":

- ❖ Jednoroditeljske obitelji
- ❖ Otvoreni brakovi
- ❖ Istospolne obitelji
- ❖ Međurasne, međuetničke, međuvjerske obitelji
- ❖ Obitelji starijih adolescenata
- ❖ Obitelji u kojima djed ili baka vode kućanstvo

<http://www.MATURSKIRADOVI.NET/>

II. Razvojni put privrženosti

Uz roditeljstvo najčešće se povezuje emocionalna veza koju dijete ostvaruje s majkom. Britanski psihoanalitičar John Bowlby, tijekom 1950-ih i 60-ih, postavio je razvojnu teoriju privrženosti. Način na koji pojedinac organizira i pokazuje svoju privrženost odraz je učenja i mijenja se tijekom razvoja bez obzira na njezinu urođenu prirodu. Privrženost bismo mogli definirati kao "trajnu afektivnu vezu okarakteriziranu tendencijom traženja i odražavanja bliskosti sa specifičnom osobom, osobito u uvjetima stresa". Afektivna vezanost predstavlja trajnu vezu. U najvećem broju obitelji dijete ostvaruje afektivnu vezu s majkom.

Djetetova privrženost skrbniku može se prvi put jasno opaziti u dobi od šest do osam mjeseci. Međutim, stvarni proces započinje kratko nakon rođenja i otada se nastavlja. Mi ćemo opisati tri opća stupnja razvoja privrženosti .

❖ Faza 1 (od rođenja do 2.mjeseca) : NEDISKRIMINATIVNE REAKCIJE

Na početku djeca ne usmjeravaju svoju pažnju isključivo prema majci i u to vrijeme pozitivno reagiraju na svakoga. Ipak se ponašaju tako da stvaraju prostor za razvoj odnosa privrženosti sa skrbnikom. Djeca se međutim rađaju s nizom urođenih reakcija oblikovanih da privuku majku (npr. plakanje) i da je zadrže u blizini (npr. umirivanja, smješkanje). I premda u ovom stupnju ne rezerviraju svoju socijabilnost samo za majku, one je jasno mogu prepoznati. Tako su razna istraživanja pokazala kako novorođenčad radije gleda u svoju majku (ili njezinu fotografiju) nego u nepoznatu osobu, i to već samo nekoliko dana nakon rođenja.¹

Roditelji također vrlo brzo nauče prepoznatvati svoju djecu. Svega nekoliko sati poslije rođenja, majka može prepoznati svoje dijete samo na temelju mirisa² ili dodira ruke ili jagodica³. Razlika je u tome da dijete pokazuje privrženost tek nakon nekoliko mjeseci , a majčinka se vezanost razvija vrlo brzo. Zbog vjerovanja da je kontakt s djetetom u prvim satima njegova života nužan za razvijanje majčinske vezanosti, mnoge su bolnice omogućile majkama da provode što više vremena sa svojom djecom, neposredno nakon poroda.

¹ (Bushnell, Sai i Mullin, 1989., Field i sur., 1985., Walton, Bower i Bower, 1992.)

² (Kaitz i sur., 1987.)

³ (Kaitz i sur., 1992., 1993.)

Istraživanja su međutim pokazala da iako takav rani kontakt može biti važan za neke majke pod određenim okolnostima, ipak nije *nužan* za ostvarivanja snažne majčinske vezanosti ⁴, jer su i majke i djeca koji su bili zbog bolesti odvojeni tijekom prvih dana poslije rođenja također razvili snažan odnos privrženosti⁵. Tako je i s majkama i njihovom posvojenom djecom ⁶.

❖ **Faza 2 (od 2. do 7.mjeseca):**

DISKRIMINATIVNE SOCIJALNE REAKCIJE

Tijekom druge faze, djeca postaju zainteresiranija za skrbnika i druge poznate osobe i usmjeruju svoje socijalne reakcije na njih. Iako su nepoznate osobe i dalje prihvaćene, one sada imaju drugorazredan položaj. Tijekom ovog razdoblja dijete i skrbnik razvijaju interakcijske obrasce koji im dopuštaju komunikaciju i uspostavljanje jedinstvenog odnosa među njima. S obzirom na to koliko dijete svog skrbnika smatra pouzdanim i vrijednim povjerenja ono razvija kognitivnu predodžbu (*unutrašnji radni model*).

Za proces privrženosti važno je i to što djeca sada počinju razvijati doživljaj "sebe" i razumijevati da su odvojena od ostatka svijeta, te da na njega mogu utjecati različitim postupcima.

❖ **Faza 3 (od 8. do 24.mjeseca):**

USMJERENA PRIVRŽENOST

Veza privrženosti postaje najjasnije u trećoj četvrtini prve godine i ostaje vrlo snažna do otprilike druge godine. Javljanje ponašanje privrženosti jako je povazano s razvojem u druga dva područja. Jedno je meocionalnost. U to vrijeme, strah se počinje javljati kao dominantna emocija. S poboljšanjima u pamćenju i drugim kognitivnim funkcijama, djeca počinju prepoznavati ono što im je strano i nepoznato, i općenito na takva iskustva reagiraju negativno. Oprez pred nepoznatim postaje uobičajen, često uzrokuje djetetov plač i povlačenje kod majke. Odvajanje od skrbnika dovodi do prosvjeda zbog odvajanja, koji

---

⁴ (Eyer, 1992.)

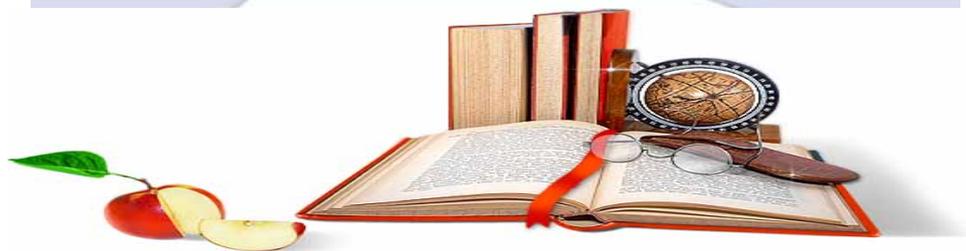
⁵ (Rode i sur., 1981.)

⁶ (Singer i sur., 1985.)

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

**[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET**

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **[SEMINARSKI](#)**, **[DIPLOMSKI](#)** ILI **[MATURSKI](#)** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **[GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#)** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **[BAZI](#)** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **[IZRADA RADOVA](#)**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **[FORUMU](#)** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com